

İSTANBUL TİCARET ODASI

İSTANBUL'DA
YABANCI SERMAYE
GÖSTERGELERİ

2009
YILLIK

İstatistik Şubesi

İSTANBUL TİCARET ODASI'NA KAYITLI FİRMALARIN KURULUŞLARINDA YABANCI ORTAK ve SERMAYE DURUMU 2009 YILLIK YÖNETİCİ ÖZETİ

Yabancı sermaye yatırımları için Hazine Müsteşarlığı'ndan ön izin alma mecburiyetinin 2003 Haziran ayında kaldırılmasından sonra yabancı sermayeli şirket kuruluşları ile ilgili istatistiki bilgiler ticaret siciline kayıt aşamasında derlenmektedir.

İstanbul'da Ticaret Siciline kayıtlı yabancı uyruklu ortaklık ve sermaye durumları (*); 2009 yılını kapsayacak şekilde Odamızca sektör, uyruk ve ortaklık tipi gibi kriterler dikkate alınarak istatistiki çalışmalarda bulunulmuştur.

(*) : Bu çalışmamızda İTO'da yeni kayıt ve iptal edilen firma kuruluşları esas alınarak hazırlanmış olup, mevzuat gereği Anonim şirketlerde hisse devirleri tescile tabi olmadığından bu husus çalışmamıza yansıtılmamıştır.

2009 YILINDA İSTANBUL'DA YABANCI YATIRIMCININ TAAHHÜT ETTİĞİ SERMAYE DEĞERİ 2008 YILINA GÖRE % -29,36 AZALDI .

ELDE EDİLEN BULGULAR ŞUNLARDIR:

YENİ KAYITLAR

Kayıt Yaptıran Yabancı Ortak Sayısı	: 2.532
Kayıt Yapılan Toplam Yabancı Sermayenin TL Değeri	: 376.541.260
Kayıt Yapılan Toplam Yabancı Sermayenin \$ Değeri	: 252 Milyon \$

SEKTÖRLER GÖRE :

Yabancı Ortak Sayısı İtibariyle Ağırlıkta Olan Sektörler :

Ortakların	% 14,26'sı	Elektrik-Elektronik ve Bilişim,
	% 8,06'sı	İnşaat,
	% 8,02'si	Ulaştırma sektörüne yöneliktir.

Yabancı Sermaye Değeri İtibariyle Ağırlıkta Olan Sektörler :

Sermayenin	% 16,83'ü	Müşavirlik Hizmetleri,
	% 15,73'ü	İnşaat,
	% 13,20'si	Elektrik-Elektronik ve Bilişim sektörlerine yöneliktir.

FİRMA NEVİLERİNE GÖRE:

Ortak Sayısı İtibariyle :

Ortakların	% 75,59'u	Limited Şirket,
	% 21,92'si	Anonim Şirket,
	% 1,30'u	Holding,
	% 1,18'i	Fert Firma statüsündedir.

Yabancı Sermaye Değeri İtibariyle :

Sermayenin	% 63,06'sı	Limited Şirket,
	% 36,81'i	Anonim Şirket,
	% 0,07'si	Holding,
	% 0,06'sı	Fert Firma statüsündedir.

ÜLKELERE GÖRE:

Ortak Sayısı İtibariyle :

Ortakların	% 14,14'ü	Almanya,
	% 10,39'u	İran,
	% 5,92'si	Azerbaycan,
	% 4,62'si	Hollanda uyrukludur.

Yabancı Sermaye Değeri İtibariyle :

Sermayenin	% 15,01'i	Almanya,
	% 7,47'si	İngiltere,
	% 6,91'i	Kore,
	% 6,68'i	Hollanda,
	% 5,08'i	İtalya uyrukludur.

ORTAKLIK YAPISINA GÖRE:

Ortak Sayısı İtibariyle :

Ortakların	% 79,03'ü	Şahıs,
	% 20,97'si	Tüzel Ortaklık yapısındadır.

Yabancı Sermaye Değeri İtibariyle :

Sermayenin	% 40,90'ı	Şahıs,
	% 59,10'u	Tüzel Ortaklık yapısındadır.

İPTAL EDİLEN KAYITLAR

İptal Edilen Yabancı Ortak Sayısı	: 116
İptal Edilen Toplam Yabancı Sermayenin TL Değeri	: 126.697.840
İptal Edilen Toplam Yabancı Sermayenin \$ Değer	: 84,8 Milyon \$

SEKTÖRLER GÖRE İPTAL EDİLEN KAYITLAR:

Yabancı Ortak Sayısı İtibariyle Ağırlıkta Olan Sektörler :

İptal Edilen Ortakların	% 13,79'u	Demir-Çelik, Metal Eşya,
	% 10,34'ü	İnşaat,
	% 9,48'i	Madencilik /
		Müşavirlik Hizmetleri (eşit sayılarla)
		sektörlerine yöneliktir.

Yabancı Sermaye Değeri İtibariyle Ağırlıkta Olan Sektörler :

İptal Edilen Sermayenin	% 79,19'u	İnşaat,
	% 9,68'i	Demir-Çelik, Metal Eşya
	% 4,79'u	Tekstil-Giyim'e yöneliktir.

ÜLKELERE GÖRE İPTAL EDİLEN KAYITLAR:

İptal Edilen Yabancı Ortak Sayısının	; % 12,07'si	Fransa,
İptal Edilen Yabancı Sermaye Değerinin	; % 39,51'i	Azerbaycan uyrukludur.

İPTAL NEDENLERİ:

İptal Edilen Yabancı Ortak Sayısının	; % 89,66'sı	Merkez Naklinde,
İptal Edilen Yabancı Sermaye Değerinin	; % 99,60'ı	Merkez Naklinde bulunmuştur.

**İSTANBUL TİCARET ODASI'NA YENİ KAYIT YAPTIRAN FİRMALARDA
YABANCI YATIRIMCI ve SERMAYE DURUMU 2008-2009 KARŞILAŞTIRMASI**

YENİ KAYIT YAPILAN			2008	2009
YABANCI ORTAK SAYISI			2.941	2.532
TOPLAM YABANCI SERMAYE DEĞERİ	TL		533.067.135	376.541.260
	Milyon \$		412,3	252,0

YENİ KAYIT YAPILAN	YABANCI YATIRIMCI SAYISI İTİBARI İLE		SEKTÖRLER	% Pay	SEKTÖRLER	% Pay	
			1	Müşavirlik Hizmetleri	15,30	Elektrik-Elektronik ve Bilişim	14,26
			2	Elektrik-Elektronik ve Bilişim	13,57	İnşaat	8,06
			3	İnşaat	10,27	Ulaştırma	8,02
	YABANCI SERMAYE DEĞERİ İTİBARI İLE		1	Banka-Sigorta	20,55	Müşavirlik Hizmetleri	16,83
			2	İnşaat	18,88	İnşaat	15,73
			3	Ulaştırma	15,13	Elektrik-Elektronik ve Bilişim	13,20
	YABANCI YATIRIMCI SAYISI İTİBARI İLE		FİRMA NEVİLERİ		% Pay	FİRMA NEVİLERİ	% Pay
			1	Limited Şirket	59,57	Limited Şirket	75,59
			2	Anonim Şirket	37,91	Anonim Şirket	21,92
3			Fert Firma	1,33	Holding	1,30	
YABANCI SERMAYE DEĞERİ İTİBARI İLE		4	Holding	0,92	Fert Firma	1,18	
		1	Anonim Şirket	47,77	Limited Şirket	63,06	
		2	Limited Şirket	42,65	Anonim Şirket	36,81	
		3	Holding	9,47	Holding	0,07	
YABANCI YATIRIMCI SAYISI İTİBARI İLE		ÜLKELER		% Pay	ÜLKELER	% Pay	
		1	Almanya	15,33	Almanya	14,14	
		2	Hollanda	12,17	İran	10,39	
		3	İran	5,78	Azerbaycan	5,92	
YABANCI SERMAYE DEĞERİ İTİBARI İLE		4	Azerbaycan	4,25	Hollanda	4,62	
		1	Almanya	17,31	Almanya	15,01	
		2	Bahreyn	15,80	İngiltere	7,47	
		3	Hollanda	8,13	Kore	6,91	
YABANCI YATIRIMCI SAYISI İTİBARI İLE		ORTAKLIK YAPISI		% Pay	ORTAKLIK YAPISI	% Pay	
		1	Şahıs Ortaklık	73,75	Şahıs Ortaklık	79,03	
		2	Tüzel Ortaklık	26,25	Tüzel Ortaklık	20,97	
		1	Tüzel Ortaklık	78,13	Tüzel Ortaklık	59,10	
YABANCI SERMAYE DEĞERİ İTİBARI İLE		2	Şahıs Ortaklık	21,87	Şahıs Ortaklık	40,90	

İPTAL EDİLEN KAYITLAR			2008	2009
YABANCI YATIRIMCI SAYISI			107	116
TOPLAM YABANCI SERMAYE DEĞERİ	TL		62.488.878	126.697.840
	Milyon \$		48,3	84,8

İPTAL EDİLEN KAYITLAR	YABANCI YATIRIMCI SAYISI İTİBARI İLE		SEKTÖRLER	% Pay	SEKTÖRLER	% Pay	
			1	Yapı Malzemeleri	14,95	Demir-Çelik, Metal Eşya	13,79
			2	Tarım-Gıda ile Ulaştırma	8,41	İnşaat	10,34
			3	Müşavirlik Hizmetleri	7,48	Madencilik ile Müşavirlik Hizmetleri	9,48
	YABANCI SERMAYE DEĞERİ İTİBARI İLE		1	Yapı Malzemeleri	36,89	İnşaat	79,19
			2	Müşavirlik Hizmetleri	31,47	Demir-Çelik, Metal Eşya	9,68
			3	Tekstil-Giyim	23,48	Tekstil-Giyim	4,79
	YABANCI YATIRIMCI SAYISI İTİBARI İLE		ÜLKELER		% Pay	ÜLKELER	% Pay
			1	Fransa	17,76	Fransa	12,07
	YABANCI SERMAYE DEĞERİ İTİBARI İLE		1	Fransa	21,16	Azerbaycan	39,51
YABANCI YATIRIMCI SAYISI İTİBARI İLE		İPTAL NEDENİ		% Pay	İPTAL NEDENİ	% Pay	
		1	Merkez Nakli	86,92	Merkez Nakli	89,66	
YABANCI SERMAYE DEĞERİ İTİBARI İLE		1	Merkez Nakli	67,31	Merkez Nakli	99,60	

NOT : % oranlar, genel toplam içindeki payları teşkil etmektedir.

İSTANBUL TİCARET ODASI
İSTANBUL'DA YABANCI SERMAYE GÖSTERGELERİ
(YENİ KAYIT ve İPTAL EDİLEN FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DURUMU RAPORU)

2009 YILI
DEĞERLENDİRMESİ

Yabancı sermaye yatırımları için Hazine Müsteşarlığı'ndan ön izin alma mecburiyetinin 2003 Haziran ayında kaldırılmasından sonra yabancı sermayeli şirket kuruluşları ile ilgili istatistiki bilgiler ticaret siciline kayıt aşamasında derlenmektedir. Söz konusu çalışmamız bir yıllık süreç içerisinde İTO'da yeni kayıt ve iptal edilen firmalar esas alınarak hazırlanmış olup, mevzuat gereği Anonim Şirketlerde hisse devirleri tescile tabi olmadığından bu husus çalışmamıza yansıtılmamıştır.

Not: Söz konusu bu çalışmadaki oransal değerlerde, diğer gruplarla daha kolay mukayese yapılabilmesi için genel toplam içerisindeki payları dikkate alınmıştır.

YENİ KAYITLAR :

İstanbul'da Odamız bünyesinde bulunan ticaret sicili kayıtlarına göre 2009 yılında 2.532 yabancı yatırımcı tarafından toplam 376.541.260- TL'lik sermaye tutarında şirket kurulmuştur. Bu dönemde bir yıllık periyotta İstanbul'da yeni şirket kuruluşunda taahhüt edilen yabancı sermaye 2009 Aralık ayı itibariyle 252 milyon \$ olurken, 2008 yılına göre yabancı yatırımcı sayısı % 13,91, sermaye değeri % 29,36 azalmıştır. 2009 yılının ikinci yarısında yabancı yatırımcı firma kuruluşlarının sayısı, birinci yarıya göre % 8,40, yabancı sermaye değerinde ise % 13,78 artış kaydedilmiştir.

Sektörel Dağılım :

2009 yılında yeni kurulan şirketlerde yabancı sermayenin en çok ilgi gösterdiği sektörler sıralamasında; toplam yatırımcı sayısı itibariyle; 361 yatırımcı ile Elektrik-Elektronik ve Bilişim, yatırılan yabancı sermaye toplamı itibariyle 63,4 milyon TL ile Müşavirlik Hizmetleri sektörü diğer sektörlerle göre ön plandadır.

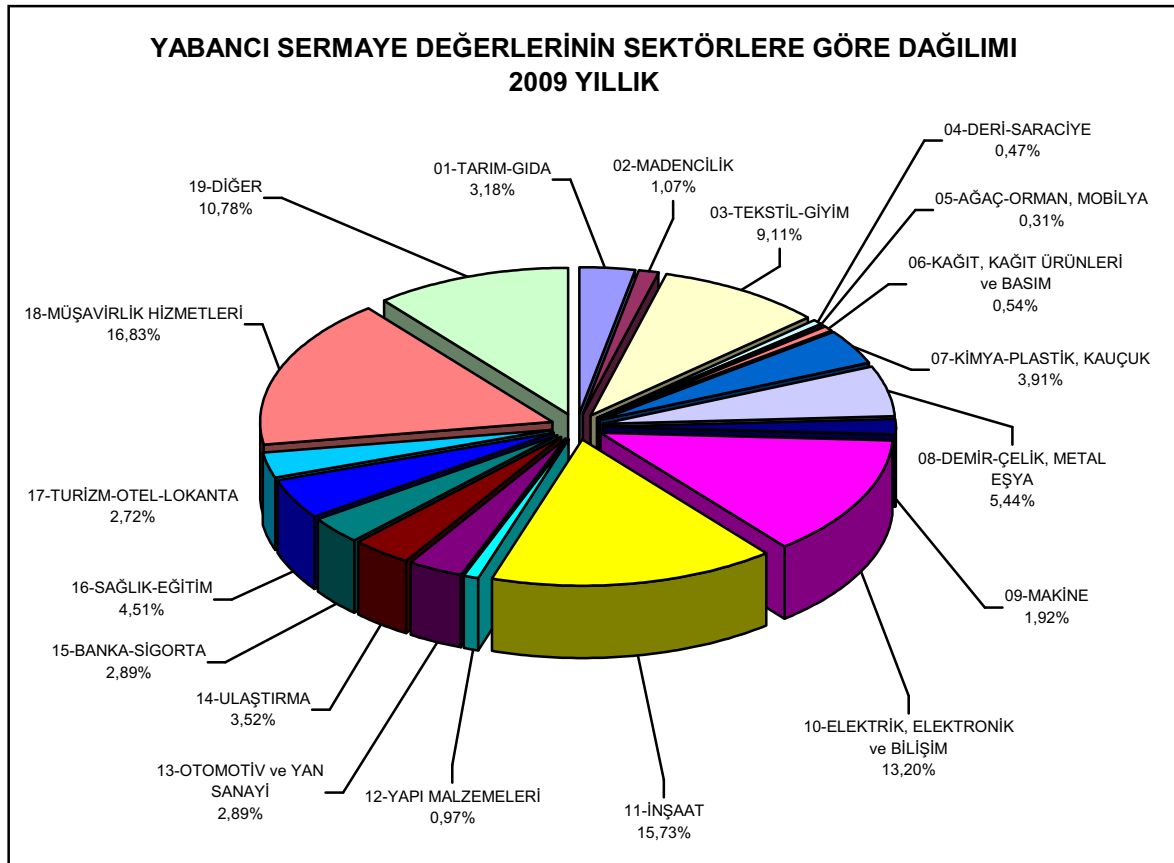
İstanbul'a gelen yabancı yatırımcı sayısının % 30,34'ü, taahhüt edilen sermayenin % 45,76'sı üç ana sektörde yoğunlaşmıştır. En çok yabancı yatırımcı çeken sektörler sıralamasında, toplam yabancı yatırımcı içinde % 14,26 pay ile Elektrik-Elektronik ve Bilişim, % 8,06 pay ile İnşaat, % 8,02 ile Ulaştırma sektörleri ilk sıraları paylaşmıştır. Yabancı sermaye değerlerinde; toplam yabancı sermayenin % 16,83'ü Müşavirlik Hizmetleri, % 15,73'ü İnşaat, % 13,20'si Elektrik-Elektronik ve Bilişim sektörlerine yönelik kullanılırken, geri kalan % 54,24'ü tanımlanmış başka sektörlerle dağılmıştır. Bir önceki yıl yatırımcı sayısında ilk sırayı teşkil eden Müşavirlik Hizmetleri bu dönemde yerini Elektrik-Elektronik ve Bilişim sektörüne, sermaye değerinde ise Banka-Sigorta sektörü yerine Müşavirlik Hizmetleri sektörü öne çıkmış ve bir önceki yıla göre önemli oranda artış göstermiştir.

Yabancı yatırımcı sayısı ile taahhüt edilen Yabancı sermaye arasında özellikle Elektrik-Elektronik ve Bilişim sektöründe doğru orantılı bir ilişki söz konusudur. Elektrik-Elektronik ve Bilişim sektörüne katılım gösteren yabancı yatırımcı sayısı ile sermaye değerleri oldukça yüksektir.

En az yabancı sermaye girişi olan sektörler; toplam içerisinde % 0,31 pay oranı ile Ağaç Orman ve Mobilya sektörü olurken, en az yabancı yatırımcı alan sektör 17 katılımcının bulunduğu ve % 0,67 pay oranı ile Deri ve Saraciye'dir.

TABLO - 1
2009 YILI SEKTÖRLER İTİBARIYLA İTO'YA YENİ KAYIT YAPTIRAN FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	YABANCI YATIRIMCI SAYISI	YABANCI SERMAYE - TL	Genel Toplam İçinde Pay	
			Yabancı Yatırımcı Sayısı %	Yabancı Sermaye %
01-TARIM-GIDA	111	11.965.001	4,38	3,18
02-MADENCİLİK	61	4.037.500	2,41	1,07
03-TEKSTİL-GİYİM	202	34.311.600	7,98	9,11
04-DERİ-SARACİYE	17	1.770.325	0,67	0,47
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	21	1.169.750	0,83	0,31
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	32	2.046.524	1,26	0,54
07-KİMYA-PLASTİK, KAUÇUK	127	14.715.800	5,02	3,91
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	54	20.489.450	2,13	5,44
09-MAKİNE	96	7.240.929	3,79	1,92
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	361	49.691.897	14,26	13,20
11-İNŞAAT	204	59.239.423	8,06	15,73
12-YAPI MALZEMELERİ	47	3.655.452	1,86	0,97
13-OTOMOTİV ve YAN SAN.	70	10.885.700	2,76	2,89
14-ULAŞTIRMA	203	13.249.376	8,02	3,52
15-BANKA-SİGORTA	53	10.897.003	2,09	2,89
16-SAĞLIK-EĞİTİM	180	16.976.925	7,11	4,51
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	91	10.234.675	3,59	2,72
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	199	63.363.249	7,86	16,83
19-DİĞER	403	40.600.681	15,92	10,78
TOPLAM	2.532	376.541.260	100,00	100,00

2009 yılında bir yıllık dönemde içerisinde Odamıza kayıt yaptıran yabancı yatırımcı sayısının taahhüt ettikleri sermayeleri dikkate alındığında yabancı yatırımcı başına düşen ortalama sermaye genel toplamda 149 bin TL' dir. En fazla yabancı yatırımcı başına düşen ortalama sermaye miktarında, 54 yabancı yatırımcının yer aldığı Demir-Çelik Metal Eşya sektörü yaklaşık 379 bin TL ile ön plandadır. 318 bin TL ile Müşavirlik Hizmetleri, 290 bin TL ile İnşaat, 206 bin TL ile Banka-Sigorta, 170 bin TL ile Tekstil-Giyim yabancı yatırımcılarda üye başına düşen ortalama sermayesi en fazla değere sahip sektörleri teşkil etmektedir.

TABLO - 2
2009 YILI SEKTÖRLER İTİBARIYLA İTO'YA YENİ KAYIT YAPTIRAN
FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI BAŞINA DÜŞEN ORTALAMA SERMAYE

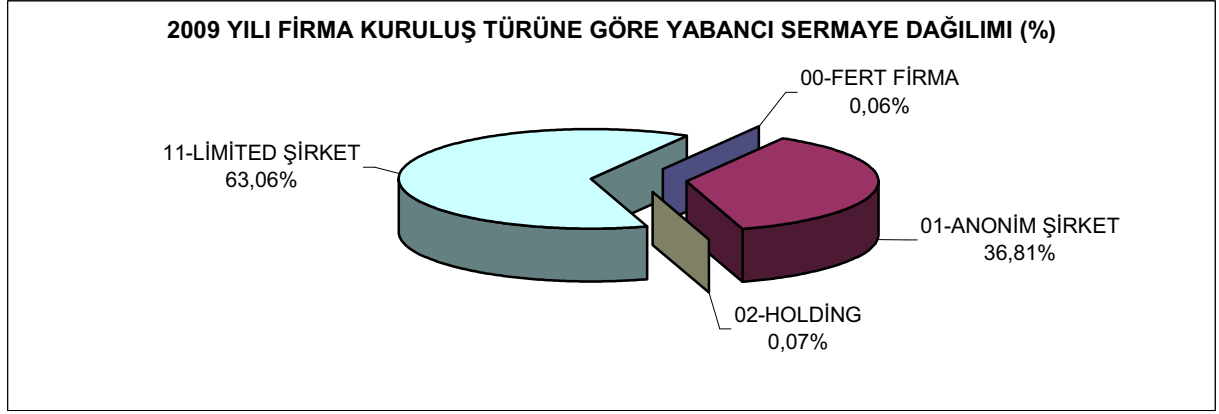
SEKTÖRLER	Ortalama Sermaye TL	SEKTÖRLER	Ortalama Sermaye TL
01-TARIM-GIDA	107.793	11-İNŞAAT	290.389
02-MADENCİLİK	66.189	12-YAPI MALZEMELERİ	77.776
03-TEKSTİL-GİYİM	169.859	13-OTOMOTİV ve YAN SAN.	155.510
04-DERİ-SARACİYE	104.137	14-ULAŞTIRMA	65.268
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	55.702	15-BANKA-SİGORTA	205.604
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	63.954	16-SAĞLIK-EĞİTİM	94.316
07-KİMYA-PLASTİK, KAUCUK	115.872	17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	112.469
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	379.434	18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	318.408
09-MAKİNE	75.426	19-DİĞER	100.746
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	137.651	TOPLAM	148.713

Firma Kuruluş Türüne Göre Dağılım :

Firma neveleri itibariyle yabancı sermaye girişleri Anonim ve Limited şirketlerde yoğunlaşmıştır. 237.438.350.- TL ile toplam sermayenin % 63,06'sını teşkil eden yabancı sermaye Limited şirket statüsünde olup, % 36,81'i ise Anonim Şirket türüne yönelmiştir. Yatırımcı sayısı, sermaye değeri ile doğru orantılı gelişim göstermiştir. Yabancıların 1.914'ü Limited, 555'i Anonim şirketlere ortak olmuştur. 30 Yabancı yatırımcı sayısı ile toplam içerisinde % 1,18 paya sahip olan Fert firmalara yapılan sermaye girişi ise genel toplamın ancak % 0,06'sını oluşturmaktadır. Holding yapısındaki şirketlerde 33 yabancı yatırımcının sermaye giriş tutarı 261.006.- TL ile toplam yabancı sermayenin % 0,07'sini teşkil etmiştir. 2009 yılı ikinci altı aylık dönemde birinci altı aya göre yabancı yatırımcı sayılarında Anonim şirket türünde azalış ve Limited şirket türünde artış görülürken bu şirket türlerinde yabancı sermaye değerleri artmıştır.

TABLO - 3
2009 YILI İTİBARIYLA KURULUŞ TÜRÜNE GÖRE İTO'YA YENİ KAYIT YAPTIRAN
FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	YABANCI YATIRIMCI SAYISI	YABANCI SERMAYE - TL	Genel Toplam İçinde Pay	
			Yabancı Yatırımcı Sayısı %	Yabancı Sermaye %
00-FERT FİRMA	30	228.600	1,18	0,06
01-ANONİM ŞİRKET	555	138.613.304	21,92	36,81
02-HOLDİNG	33	261.006	1,30	0,07
11-LİMİTED ŞİRKET	1.914	237.438.350	75,59	63,06
TOPLAM	2.532	376.541.260	100,00	100,00

Yabancıların ortaklık için başvurdukları türlerde Limited ve Anonim şirket kuruluşları tüm sektörlerde ön plandadır. Yabancı yatırımcı sayısı itibariyle; Banka-Sigorta sektörü dışında kalan sektörlerde Limited şirket'ler, Yabancı Sermaye değeri itibariyle; Elektrik, Elektronik ve Bilişim, İnşaat ve Banka-Sigorta sektörlerinde Anonim şirketler öne çıkmaktadır. Toplam yabancı sermaye değerinin % 2,89'unu teşkil eden Banka-Sigorta sektörünün % 2,75'ini Anonim Şirket, % 0,07'sini ise Holding'ler oluşturmuştur.

Taahhüt edilen toplam yabancı sermayenin % 36,81'ini oluşturan **Anonim** şirket ortaklıklarında sermayenin % 27,31'i 3 sektör de toplanmış olup, % 12,23'ünü İnşaat, % 7,82'sini Elektrik Elektronik ve Bilişim, % 7,26'sını Müşavirlik Hizmetleri sektörleri teşkil etmiştir. Bu firma türünde geri kalan sektörlerdeki dağılım oranları ise çok düşük oranlarda temsil edilmiştir.

Toplam sermayenin % 63,06'sını teşkil eden **Limited** şirket türünde; Taahhüt edilen sermayenin % 9,57'sini Müşavirlik Hizmetleri, % 8,48'ini Tekstil-Giyim, % 5,38'ini Elektrik Elektronik ve Bilişim sektörü oluşturmuştur.

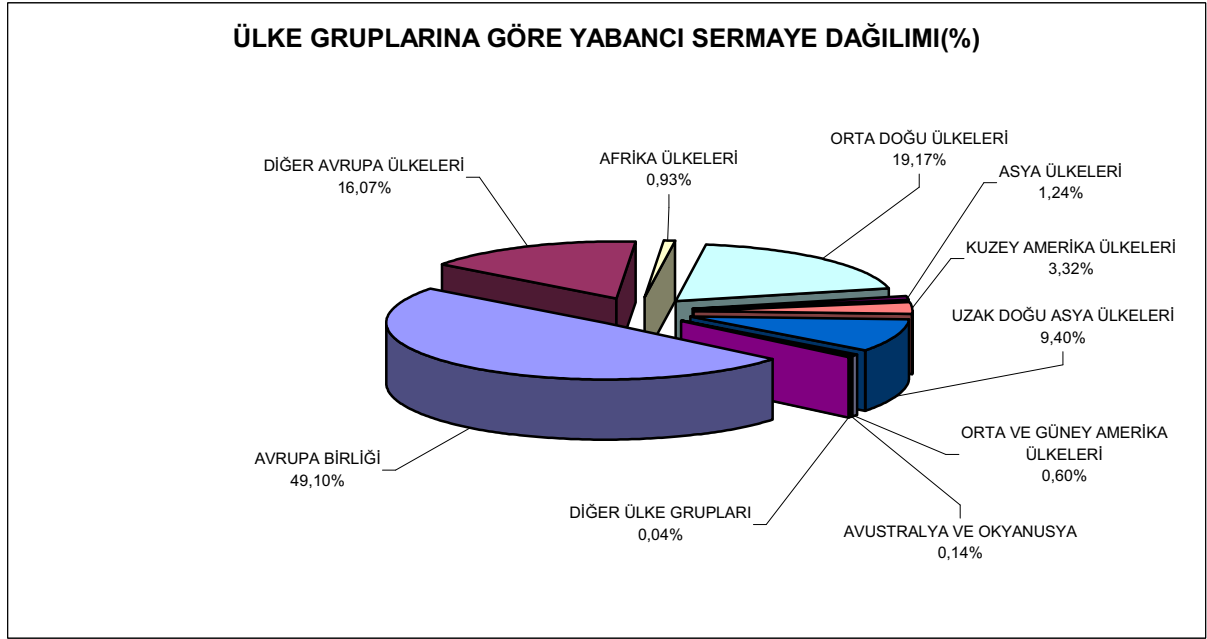
Yabancı sermaye içerisinde % 0,06 gibi çok düşük paya sahip olan ve ortaklık statüsünü kapsamayan **Fert Firma** kuruluşlarında yabancıların ağırlıklı olarak Sigorta ve Tekstil-Giyim sektörüne yönelindikleri görülmüştür.

Ülke Gruplarına Göre Dağılım :

2009 yılında Odamıza yeni kayıt yaptıran firma kuruluşuna katılım gösteren yabancı yatırımcıların % 43,92'si Avrupa Birliği ülkelerinden olurken, bu ülke grubu toplam taahhüt edilen yabancı sermayenin % 49,10'unu karşılamıştır.

Avrupa Birliğini' nin 184.895.611 TL lik sermaye tutarını, 72.169.158 TL ve % 19,17 pay ile Orta Doğu Ülkeleri ikinci sırada, 60.503.260 TL ve 16,07 pay ile Diğer Avrupa Ülkeleri üçüncü sırada takip etmiştir. Uzak Doğu Asya Ülkelerinden yatırımda bulunma oranı ise % 9,40'dır. 2008 yılı ile mukayese edildiğinde mutlak rakamsal değer olarak yabancı sermaye değeri azalmış olmasına rağmen genel toplam içinde Asya ve Kuzey Amerika ülkelerinin payı azalırken, AB, Diğer Avrupa ve Uzakdoğu Asya Ülkelerinin payı artmıştır.

Yabancı yatırımcı sayısı bakımından Avrupa Birliği'nde; Elektrik Elektronik ve Bilişim ile Sağlık-Eğitim, Orta Doğu Ülkelerinde ise; Ulaştırma ve Tekstil-Giyim sektörleri en fazla tercih edilen sektörler olmuştur.

Ülkelere Göre Dağılım :

2009 yılında Almanya, İngiltere, Kore, Hollanda ve İtalya şirket kuruluşlarında en fazla yabancı sermaye ile yatırımda bulunan ilk beş ülke konumunda olup, taahhüt edilen toplam yabancı sermayenin % 41,15'ini kapsamıştır. Yabancı sermaye değeri ve yabancı yatırımcı sayısı itibariyle; Almanya ilk sırada yer almaktadır. Yabancı sermaye değerine göre incelendiğinde; 358 Alman yatırımcının firma kuruluşu için taahhüt ettikleri yabancı sermaye değeri toplam içerisinde % 15,01 pay ile 56.512.178 TL'dir. Bunu İngiltere 116 yabancı yatırımcı ve 28.130.589 TL ile ikinci, Kore ise 23 yatırımcı ve 26.006.450 TL ile üçüncü sırada takip etmiştir. Hollanda 117 yatırımcı ve 25.165.574 TL sermaye değeri ile dördüncü sırada yer alırken, İtalya uyruklu 80 yatırımcının katılım gösterdiği şirket kuruluşlarında taahhüt edilen 19.143.030 TL'lik sermaye ile bu ülke, sıralamada 5'nci konumdadır. Kore ilk beş ülke itibariyle 23 yabancı yatırımcı sayısı ile bu grup içerisinde en az ortak veren ülke statüsünde olmasına rağmen yabancı sermaye değeri itibariyle üçüncü sıradadır.

2009 yılının birinci 6 aylık döneminde İngiltere ve Almanya yabancı sermaye açısından ilk iki sırada yer alırken, ikinci 6 aylık dönemde Almanya ve Kore öne çıkan ülkeler olmuştur.

Toplam yabancı sermaye değeri içerisinde % 15,01 paya sahip olan **Almanya** uyruklu yatırımcıların yatırımda buldukları sektörler itibariyle, yine toplam sermaye içinde sermayelerinin % 7,20 pay oranı ile İnşaat, % 1,04 ile Elektrik Elektronik ve Bilişim sektörleri ön plandadır. Bu ülke yatırımcısı sermayelerinin büyük bölümü olan % 8,46'sını Anonim şirketlerde, % 6,54'nü ise Limited şirketlerde kullanmayı tercih etmiştir.

Toplam içerisindeki % 7,47 yabancı sermaye payı ile 2.nci sırada bulunan **İngiltere** ağırlıklı sermayenin % 4,92'sini Elektrik Elektronik ve Bilişim sektörüne yönelik olarak kullanmıştır. Bu sermayenin %5,53'ü Anonim, %1,94'ü Limited şirket statüsündedir.

3. sırayı teşkil eden ve toplam yabancı sermaye içerisinde % 6,91 paya sahip olan **Kore**'nin en fazla yatırımda bulunduğu sektörler; % 4,81 İnşaat, % 1,64 ile Demir-Çelik, Metal Eşya sektörleri olmuştur. Kuruluş türü itibariyle sermayenin % 6,42'si Anonim Şirket, % 0,49'u ise Limited Şirketlere yöneliktir.

TABLO - 4
2009 YILI ÜLKELER İTİBARIYLA İTO'YA YENİ KAYIT YAPTIRAN FİRMALARDA
YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DAĞILIMI

ÜLKELER	YABANCI YATIRIMCI SAYISI	YABANCI SERMAYE-TL	Genel Toplam İçinde Pay	
			Yabancı Sayısı %	Yabancı Sermaye %
ALMANYA	358	56.512.178	14,14	15,01
İNGİLTERE	116	28.130.589	4,58	7,47
KORE	23	26.006.450	0,91	6,91
HOLLANDA	117	25.165.574	4,62	6,68
İTALYA	80	19.143.030	3,16	5,08
AZERBAYCAN	150	16.760.075	5,92	4,45
İRAN	263	15.781.675	10,39	4,19
İZLANDA	1	13.224.950	0,04	3,51
LÜKSEMBURG	16	12.916.604	0,63	3,43
FRANSA	97	12.916.166	3,83	3,43
KUZEY KIBRIS	24	10.702.300	0,95	2,84
LÜBNAN	16	10.659.500	0,63	2,83
AMERİKA	112	10.038.111	4,42	2,67
KATAR	3	9.605.000	0,12	2,55
Diğer	1.156	108.979.058	45,66	28,94
TOPLAM	2.532	376.541.260	100,00	100,00

117 yabancı yatırımcının yer aldığı **Hollanda**, % 6,68 yabancı sermaye payı ile dördüncü sıradadır. Sermaye dağılımında Sağlık-Eğitim sektörü % 1,96 pay oranı ile en fazla yatırım yapılan sektördür. Kuruluş türü itibariyle yabancı sermayenin büyük bölümü olan % 5,85'i Limited şirketlere yönelik olmuştur.

% 5,08 ile 5. sırada yer alan **İtalya**'dan iştirak eden yabancı ortak sayısı 80'dir. Bu ülkeden gelen yatırımların % 2,09'u Tekstil-Giyim, %1,76'sı Demir-Çelik, Metal Eşya sektörlerine yönelik olmuştur. Bu ülke yatırımında toplam yabancı sermayenin % 5,03'ü Limited şirket kapsamındadır.

İlk Dört sırayı alan sektörlerde Yabancı Sermaye Girişlerinin Ükelere Göre Dağılımı:

Kuruluşunda % 16,83 pay ile en fazla yabancı sermaye bulunduran **Müşavirlik Hizmetleri** sektöründe İzlanda toplam yabancı sermaye içerisinde % 3,51 pay ve 1 yatırımcı ile en fazla yabancı sermaye yatırımda bulunan ülke olarak dikkat çekmektedir. Bu sektöre önemli oranda kaynak sağlayan ülke yabancı sermayenin % 2,64'ü ve 3 ortak ile Lübnan menşelidir.

Tüm sektörler içerisinde % 15,73 ile 2. sırada bulunan **İnşaat** sektöründe Almanya en çok yatırım yapan ülke konumundadır. Bu sektörde toplam yabancı sermayenin % 4,81'i Lübnan uyrukludur. Azerbaycan % 0,89, Kazakistan % 0,69 oranlarında toplam sermayeden pay almışlardır.

Toplam Yabancı Sermaye içerisinde % 13,20 pay alan **Elektrik-Elektronik ve Bilişim** sektöründe İngiltere en çok yatırım yapan ülke konumundadır. Bu sektörde toplam yabancı sermayenin % 4,92'si İngiltere uyruklu olup, Amerika % 1,32 ve İsviçre % 1,09 oranlarında toplam sermayeden pay almışlardır.

Toplam yabancı sermaye içerisinde dördüncü sırada olan ve % 9,11 pay alan **Tekstil-Giyim** sektöründe en fazla yatırımda bulunan ülkeler İtalya, Fransa ve İspanya olup, bu ülkelerin toplam sermayeden aldıkları paylar sırasıyla % 2,09, % 1,91 ve % 1,74 olarak gerçekleşmiştir.

TABLO – 5
2009 YILINDA İTO’DA YENİ KAYITLAR İÇERSİNDE EN FAZLA YABANCI
SERMAYE BULUNAN SEKTÖRLERDE YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve
SERMAYENİN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI /

SEKTÖRLER	ÜLKELER	YABANCI YATIRIMCI SAYISI	YABANCI SERMAYE TL	Genel Toplam İçinde Pay	
				Yabancı Yatırımcı Sayısı %	Yabancı Sermaye %
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ		199	63.363.249	7,86	16,83
	İZLANDA	1	13.224.950	0,04	3,51
	LÜBNAN	3	9.950.000	0,12	2,64
	KUZEY KIBRIS	2	9.904.550	0,08	2,63
	KATAR	3	9.605.000	0,12	2,55
	DİĞER	190	20.678.749	7,50	5,50
11-İNŞAAT		204	59.239.423	8,06	15,73
	ALMANYA	33	27.106.300	1,30	7,20
	KORE	9	18.099.000	0,36	4,81
	AZERBAYCAN	31	3.335.825	1,22	0,89
	KAZAKİSTAN	7	2.595.000	0,28	0,69
	DİĞER	124	8.103.298	4,90	2,14
10-ELEKTRİK-ELEKTRONİK VE BİLİŞİM		361	49.691.897	14,26	13,20
	İNGİLTERE	15	18.527.660	0,59	4,92
	AMERİKA	27	4.952.325	1,07	1,32
	İSVİÇRE	6	4.108.999	0,24	1,09
	ALMANYA	77	3.916.217	3,04	1,04
	DİĞER	236	18.186.696	9,32	4,83
03-TEKSTİL-GİYİM		202	34.311.600	7,98	9,11
	İTALYA	12	7.878.650	0,47	2,09
	FRANSA	9	7.210.042	0,36	1,91
	İSPANYA	6	6.555.100	0,24	1,74
	İRAN	33	2.095.000	1,30	0,56
	DİĞER	142	10.572.808	5,61	2,81

Ortaklık Yapısı :

2009 yılında kurulan firmalara ortak olan yabancıların katılımlarında ağırlık şahıs ortaklığındadır. 2.532 yabancı yatırımcı sayısının % 79,03’ünü oluşturan 2.001 kişi şahıs, % 20,97’sini ise tüzel ortaklık kapsamında bulunmaktadır. Toplam yabancı sermayenin % 59,10’u tüzel, % 40,90’ı ise şahıs ortaklıklarına aittir. Banka-Sigorta haricindeki sektörlerde genel yapıya uygun olarak yabancı yatırımcı sayısında şahıs ortaklığı ön plandadır.

Tüzel ortaklık sayı itibarıyla şahıs ortaklıklarının ancak % 26,54’üne tekabül etse bile yabancı sermaye değeri olarak şahıs ortaklık sermayesinden fazladır. 2009 yılında yabancıların iştirak ettiği firma kuruluşlarında Tüzel ortak sermayesi 222.530.273 TL olup, 154.010.987 TL’lik Şahıs ortaklık sermayesinden % 44 daha fazladır. Tekstil-Giyim, Kağıt, Kağıt Ürünleri ve Basım, Kimya, Plastik ve Kauçuk, Demir-Çelik, Metal Eşya, Elektrik, Elektronik ve Bilişim, İnşaat, Otomotiv ve Yan Sanayi, Banka-Sigorta, Sağlık-Eğitim ve Turizm-Otel-Lokanta sektörlerinde tüzel ortaklık sermayesi, bunların dışında kalan sektörlerde ise şahıs ortaklık sermayesi daha fazladır. Önemli miktarda yabancı sermayenin taahhüt edildiği Müşavirlik Hizmetleri sektöründe ortaklık yapısı olarak sermayenin % 69,74’ü şahıs ortaklığına yöneliktir. Tüzel ve Şahıs sermaye değerleri arasındaki yüzdesel farkın en belirgin olduğu sektör Deri-Saraciye kesimidir.

Özellikle toplam yabancı sermaye içerisinde ilk dört’de yer alan sektörlerden Müşavirlik Hizmetlerinde Şahıs ortaklık, İnşaat, Elektrik-Elektronik ve Bilişim, Tekstil-Giyim sektörlerinde Tüzel ortaklık sermayesi ön plandadır. Tekstil-Giyim sektörünün % 68,69’u, İnşaat sektörünün % 77,77’si, Elektrik-Elektronik ve Bilişim sektörünün % 70,60’ı Tüzel ortaklık sermayesi kapsamındadır.

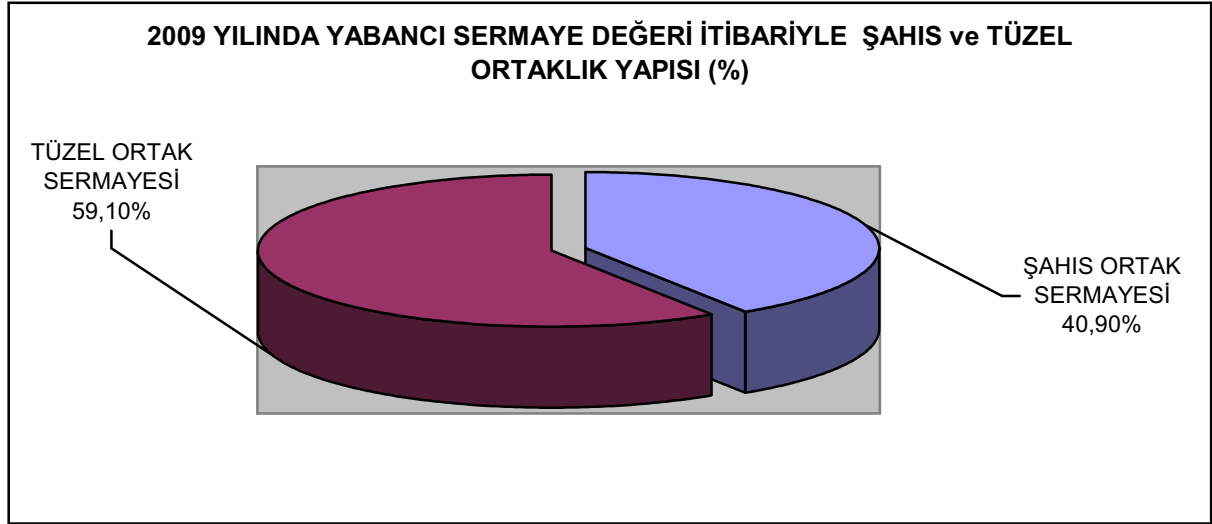
TABLO - 6
2009 YILINDA SEKTÖRLER İTİBARIYLA İTO'YA YENİ KAYIT YAPTIRAN
YABANCI YATIRIMCILARIN ORTAKLIK YAPISINDA SAYI ve SERMAYE
DAĞILIMI

SEKTÖRLER	ŞAHIS ORTAK	ŞAHIS SERMAYE TL	TÜZEL ORTAK	TÜZEL SERMAYE TL	ORTAK TOPLAMI	TOPLAM SERMAYE TL
01-TARIM-GIDA	89	8.981.650	22	2.983.351	111	11.965.001
02-MADENCİLİK	49	2.107.028	12	1.930.472	61	4.037.500
03-TEKSTİL-GİYİM	179	10.742.688	23	23.568.912	202	34.311.600
04-DERİ-SARACİYE	16	1.765.350	1	4.975	17	1.770.325
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	17	794.750	4	375.000	21	1.169.750
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ-BS.	23	608.552	9	1.437.973	32	2.046.524
07-KİMYA-PLASTİK, KAUÇUK	90	6.281.900	37	8.433.900	127	14.715.800
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	28	909.052	26	19.580.398	54	20.489.450
09-MAKİNE	62	4.565.776	34	2.675.153	96	7.240.929
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK- BİL.	276	14.608.359	85	35.083.538	361	49.691.897
11-İNŞAAT	179	13.170.310	25	46.069.113	204	59.239.423
12-YAPI MALZEMELERİ	42	3.183.700	5	471.752	47	3.655.452
13-OTOMOTİV ve YAN SAN.	37	1.703.900	33	9.181.800	70	10.885.700
14-ULAŞTIRMA	179	10.217.132	24	3.032.244	203	13.249.376
15-BANKA-SIGORTA	23	103.787	30	10.793.216	53	10.897.003
16-SAĞLIK-EĞİTİM	131	5.638.688	49	11.338.237	180	16.976.925
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	85	4.577.700	6	5.656.975	91	10.234.675
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	158	44.189.853	41	19.173.396	199	63.363.249
19-DİĞER	338	19.860.813	65	20.739.868	403	40.600.681
TOPLAM	2.001	154.010.987	531	222.530.273	2.532	376.541.260

Yabancı şahıs ortaklıklarında ve tüzel ortaklıklarda en çok başvuru alan firma kuruluş türü olarak Limited şirket öne çıkmaktadır. Yatırımcı sayısı itibarıyla 2.001 Şahıs ortağın % 79,06'sı Limited, % 18,89'u Anonim, % 1,50'si Fert Firma, % 0,55'i Holding şeklindedir. Şahıs ortaklıklarının 154.010.987 TL tutarındaki yabancı sermayenin % 77,52'si Limited şirketi, % 22,32'si Anonim şirket, % 0,15'i ise Fert Firma statüsündedir. 531 adet Tüzel ortağın % 62,52'si Limited, % 33,33'ü Anonim Şirket, % 4,14'ü Holdinglere yöneliktir. Bu ortaklık yapısında 222.530.273 TL tutarındaki yabancı sermayenin % 53,05'i Limited, % 46,84'ü Anonim şirketleri kapsamaktadır.

TABLO - 7
2009 YILI İTİBARIYLA KURULUŞ TÜRLERİ İTİBARIYLA İTO'YA YENİ KAYIT
YAPTIRAN YABANCI YATIRIMCILARIN ORTAKLIK YAPISINA GÖRE SAYI ve
SERMAYE DAĞILIMI

FİRMA NEVİLERİ	ŞAHIS ORTAK	ŞAHIS SERMAYE TL	TÜZEL ORTAK	TÜZEL SERMAYE TL	ORTAK TOPLAMI	TOPLAM SERMAYE TL
00-FERT FİRMA	30	228.600	0	0	30	228.600
01-ANONİM ŞİRKET	378	34.376.503	177	104.236.801	555	138.613.304
02-HOLDİNG	11	11.009	22	249.997	33	261.006
11-LİMİTED ŞİRKET	1.582	119.394.875	332	118.043.475	1.914	237.438.350
TOPLAM	2.001	154.010.987	531	222.530.273	2.532	376.541.260

İPTAL EDİLEN KAYITLAR :

2009 yılı içerisinde yabancı yatırımcılardan 116'sı çeşitli nedenlerden dolayı kayıtlarını iptal ettirmişlerdir. İptal edilen yabancı sermaye değeri 126.697.840 TL olup, kuruluştaki kayda geçen toplam değer % 33,65'ini oluşturmaktadır. 2009 yılının 2. altı aylık döneminde 1. altı aya göre ortaklığını iptal ettirenler sayıca % 21,54, sermaye değerinde ise yaklaşık % 87,10 azalış göstermiştir. 2009 yılı 1. altı aylık dönemde kaydını iptal ettiren 65 yabancı uyruklu yatırımcı sayısı 2. altı aylık dönemde 51'e düşmüş, iptal edilen sermaye değeri de 112.217.986 TL' den 14.479.854 TL' ye gerilemiştir.

İptal Nedenleri :

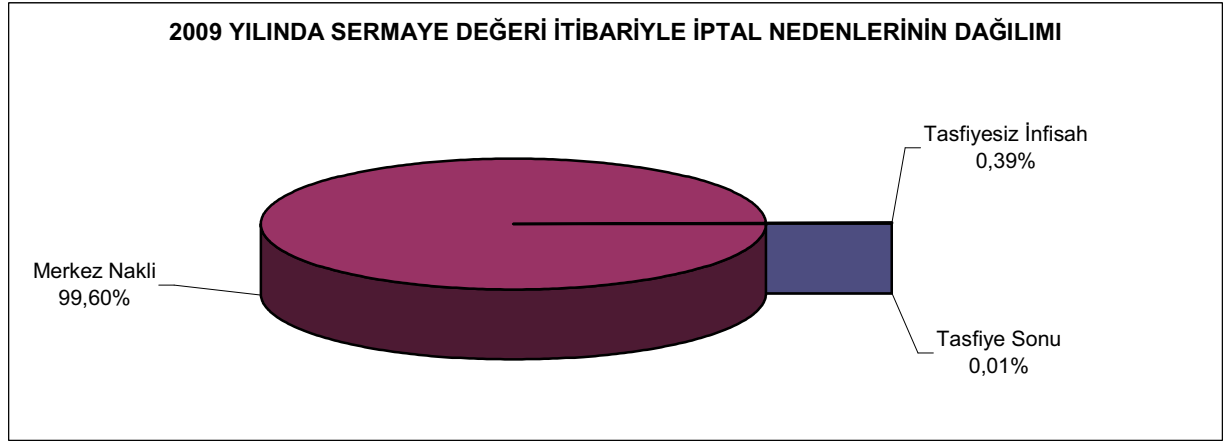
Yabancı uyruklu olarak gerek şahıs ve gerekse ortaklık yapısı ile kurulan şirketlerde yer alan 104 yatırımcı Merkez Nakli talebinde bulunmuştur. Merkez Nakillerinde İTO'da sicil kaydı silinmekte, nakil yapılan yerde ortaklık yapıları devam ettirilmektedir. Bu işlemde 126.187.135 TL'lik değer, kaydı silinen yabancı sermayenin % 99,60'ını kapsamaktadır. İptallerin diğer bir nedeni ise kaydı silinen sermayenin % 0,39'unu oluşturan 4 yabancı yatırımcının Tasfiyesiz İnfisah (Devir nedeniyle Kapanma) gerçekleştirmesidir. Kapanış için başvuran yabancı yatırımcıların % 6,90'ını oluşturan 8 kişi Tasfiye Sonu işleminde bulunurken, bu grupta iptal edilen sermaye değeri ise 10.629 TL ile oluşmuştur.

Limited şirketlerde ve Anonim şirketlerde Merkez Nakli önemli kapanma nedenleridir. 2009 yılının 1. altı aylık döneminde olduğu gibi 2. altı döneminde de Merkez Nakli, İstanbul'a gelen yabancı sermayenin İTO'da kayıt iptal edilme işlemlerini teşkil etmiştir.

TABLO - 8

2009 YILI İTİBARIYLA İTO'DA KAYDINI İPTAL ETTİREN YABANCI YATIRIMCILARIN İPTAL NEDENLERİNE GÖRE SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

İPTAL NEDENLERİ	SAYI	İPTAL EDİLEN SERMAYE-YTL	Genel Toplam İçinde Pay	
			Yabancı Sayısı %	Yabancı Sermaye %
Merkez Nakli	104	126.187.135	89,66	99,60
Tasfiye Sonu	8	10.629	6,90	0,01
Tasfiyesiz İnfisah (Devir Nedeni ile Kapanan)	4	500.076	3,45	0,39
TOPLAM	116	126.697.840	100,0	100,00

Sektörlere Göre Dağılım :

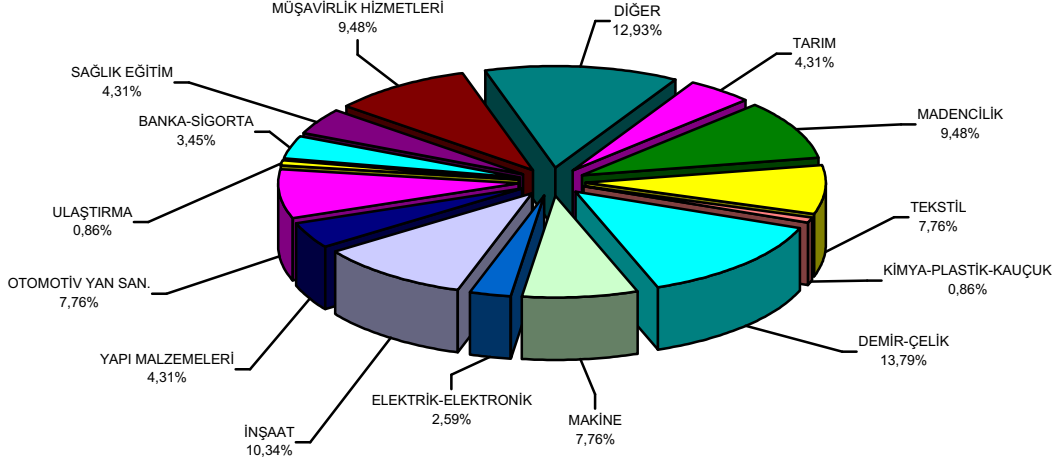
Kayı silinen yabancı sermaye değerleri itibariyle İnşaat sektörü % 79,19 ile ilk sıradadır. Bunu, % 9,68 oranla Demir-Çelik, Metal Eşya, % 4,79 ile Tekstil-Giyim sektörü izlemiştir. İptal nedenleri olarak gösterilen Merkez Nakli İnşaat sektöründe, Tasfiyesiz İnfisah (Devir nedeniyle kapanma) Sağlık-Eğitimde, Tasfiye Sonu işleminde ise Makine öne çıkan sektörlerdir.

İptal için başvuran yabancı yatırımcıların % 51,72'si Limited, % 43,97'si Anonim Şirket statüsündedir. İptal ettirilen sermayenin ise % 86,20'si Limited, % 13,72'si Anonim Şirketlere aittir. Limited şirket türünde de sermaye ağırlıklı olarak % 79,19 ile İnşaat, % 4,74 oran ile Demir-Çelik, Metal Eşya sektörü, Anonim Şirketlerde ise % 4,94 ile Demir-Çelik, Metal Eşya sektörü firma iptali için başvuran sektörlerdir.

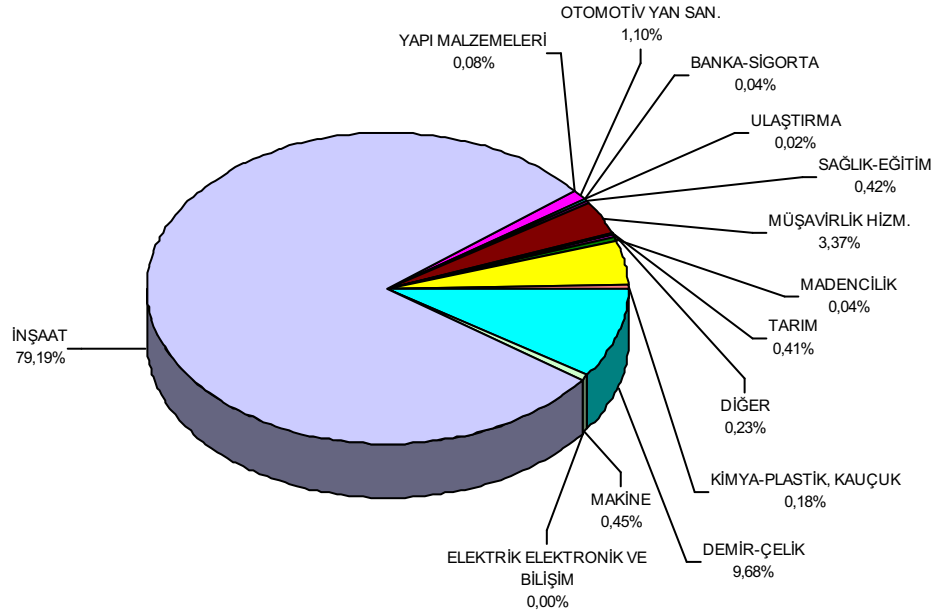
TABLO - 9
2009 YILINDA SEKTÖRLER İTİBARIYLA İTO'DA KAYDINI İPTAL ETTİREN
YABANCI YATIRIMCILARIN SAYI ve SERMAYE DAĞILIMI

SEKTÖRLER	İPTAL EDİLEN YABANCI SAYISI	İPTAL EDİLEN SERMAYE -TL	Genel Toplam İçindeki Dağılımı %	
			Yabancı Sayısı %	Yabancı Sermaye %
01-TARIM-GIDA	5	525.025	4,31	0,41
02-MADENCİLİK	11	54.053	9,48	0,04
03-TEKSTİL-GİYİM	9	6.065.000	7,76	4,79
04-DERİ-SARACİYE	0	0	0,00	0,00
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	0	0	0,00	0,00
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	0	0	0,00	0,00
07-KİMYA-PLASTİK, KAUÇUK	1	225.000	0,86	0,18
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	16	12.258.700	13,79	9,68
09-MAKİNE	9	571.000	7,76	0,45
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	3	5.100	2,59	0,00
11-İNŞAAT	12	100.330.000	10,34	79,19
12-YAPI MALZEMELERİ	5	99.998	4,31	0,08
13-OTOMOTİV ve YAN SANAYİ	9	1.395.001	7,76	1,10
14-ULAŞTIRMA	1	20.000	0,86	0,02
15-BANKA-SİGORTA	4	48.333	3,45	0,04
16-SAĞLIK-EĞİTİM	5	534.500	4,31	0,42
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	0	0	0,00	0,00
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	11	4.272.371	9,48	3,37
19-DİĞER	15	293.759	12,93	0,23
TOPLAM	116	126.697.840	100,00	100,00

2009 YILINDA İPTAL EDİLEN YABANCI ORTAK SAYISININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI (%)

2009 YILINDA İPTAL EDİLEN YABANCI SERMAYE DEĞERİNİN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI (%)

Ülkelere Göre Dağılımı :

2009 yılında İptal için başvuran 4 yatırımcı sayısı ile toplamın % 3,45'ini teşkil eden Azerbaycan, iptal edilen toplam sermaye değeri içindeki payı % 39,51 ile en çok kapanmanın görüldüğü ülke olmuştur. Azerbaycan uyrukluların başvurduğu en önemli kapanış nedeni Merkez Naklinde görülmüş olup, sermaye değeri itibariyle tamamı Limited Şirket türündeki firmalar teşkil etmiştir. Sermaye değeri itibariyle iptallerin en çok görüldüğü ikinci ülke % 39,50 ile Rusya olup, bu ülke uyruklu yatırımcıların tamamına yakını Limited şirket statüsünde olup, Merkez Nakli kapama için başvuru neden olmuştur.

İSTANBUL TİCARET ODASI

İSTANBUL'DA
YABANCI SERMAYE
GÖSTERGELERİ
DÖNEMSEL KARŞILAŞTIRMA

2006 - 2009

İstatistik Şubesi

İSTANBUL TİCARET ODASI'NDA YENİ KAYIT YAPTIRAN FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DURUMUNUN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

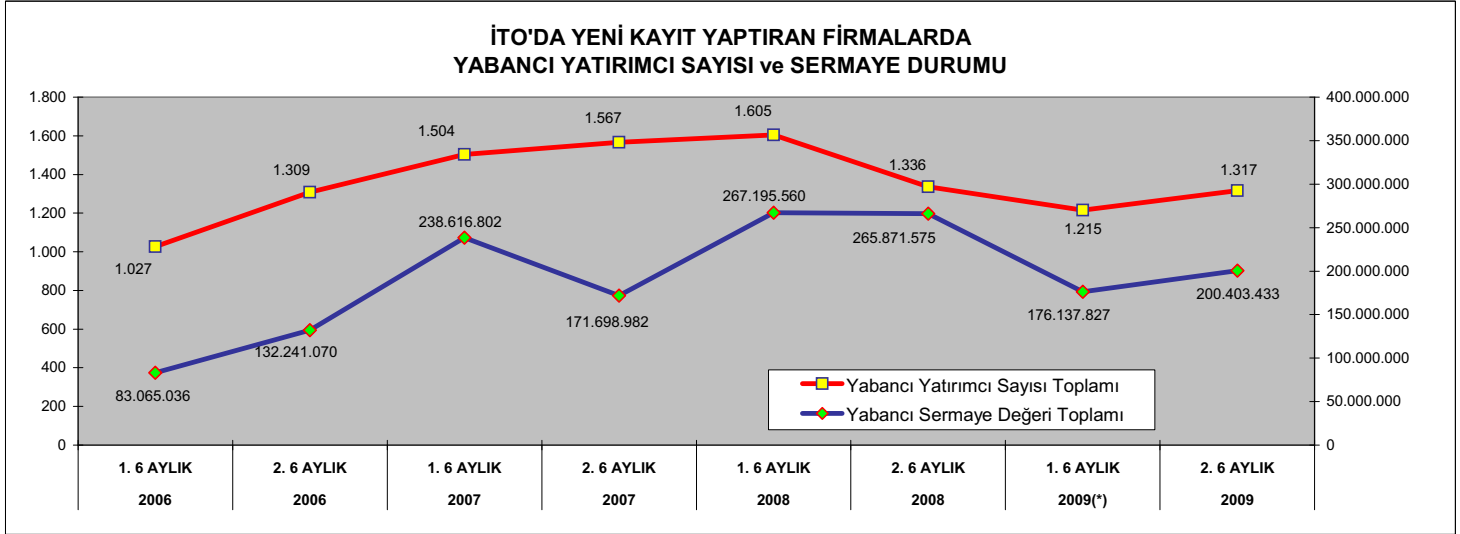
YABANCI YATIRIMCI SAYISI

SEKTÖRLER	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
01-TARIM-GIDA	64	50	55	56	71	43	52	59
02-MADENCİLİK	7	23	21	40	26	29	27	34
03-TEKSTİL-GİYİM	91	105	105	101	116	89	87	115
04-DERİ-SARACIYE	11	12	12	6	9	6	6	11
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	15	12	12	11	13	14	13	8
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	16	4	21	24	19	16	16	16
07-KİMYA-PLASTİK, KAÜÇUK	70	82	74	104	89	41	72	55
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	24	23	29	36	26	16	31	23
09-MAKİNE	58	63	74	76	81	61	49	47
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	114	112	149	149	210	189	187	174
11-İNŞAAT	92	94	115	193	182	120	72	132
12-YAPI MALZEMELERİ	27	40	48	37	33	42	29	18
13-OTOMOTİV ve YAN SANAYİ	12	31	28	19	50	35	39	31
14-ULAŞTIRMA	82	54	89	101	116	104	102	101
15-BANKA-SİGORTA	17	53	9	46	48	38	20	33
16-SAĞLIK-EĞİTİM	54	52	66	81	70	76	73	107
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	35	34	55	64	55	45	36	55
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	108	347	404	261	247	203	109	90
19-DİĞER	130	118	138	162	144	169	195	208
Yabancı Yatırımcı Sayısı Toplamı	1.027	1.309	1.504	1.567	1.605	1.336	1.215	1.317

YABANCI SERMAYE DEĞERİ

SEKTÖRLER	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
01-TARIM-GIDA	13.528.248	1.842.999	11.778.650	4.592.675	12.960.175	1.744.810	7.539.200	4.425.801
02-MADENCİLİK	112.000	1.037.401	1.350.325	14.721.249	1.549.001	5.834.600	1.773.500	2.264.000
03-TEKSTİL-GİYİM	2.471.425	44.827.875	32.849.397	6.218.103	7.302.622	6.023.000	20.456.600	13.855.000
04-DERİ-SARACIYE	521.550	359.875	676.650	138.500	645.000	120.000	737.600	1.032.725
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	533.700	259.502	900.000	811.400	522.497	227.300	680.750	489.000
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	1.246.575	825.000	390.500	390.325	11.009.200	2.206.300	596.525	1.449.999
07-KİMYA-PLASTİK, KAÜÇUK	2.424.855	4.785.675	42.029.775	4.676.925	7.010.577	7.258.471	8.429.650	6.286.150
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	387.276	1.169.174	1.225.900	1.237.750	19.313.000	4.635.200	7.258.650	13.230.800
09-MAKİNE	2.126.451	5.873.100	3.170.125	4.751.281	18.288.275	9.249.500	2.447.976	4.792.953
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	3.823.596	3.502.818	10.258.945	17.090.527	13.063.058	26.190.480	31.961.970	17.729.927
11-İNŞAAT	13.118.301	7.306.243	30.228.804	24.727.172	8.528.209	92.090.792	3.556.025	55.683.398
12-YAPI MALZEMELERİ	629.874	953.555	24.269.500	11.872.800	1.575.000	1.702.000	2.841.952	813.500
13-OTOMOTİV ve YAN SANAYİ	202.900	2.237.899	1.470.649	3.468.500	8.141.775	17.354.396	3.333.000	7.552.700
14-ULAŞTIRMA	3.402.397	2.043.151	4.149.603	3.091.631	72.184.142	8.464.965	6.522.976	6.726.400
15-BANKA-SİGORTA	2.865.270	10.781.333	1.533.800	31.110.898	61.700.795	47.835.506	10.379.246	517.757
16-SAĞLIK-EĞİTİM	5.214.542	26.246.776	14.403.150	2.728.500	3.122.476	5.692.896	3.746.025	13.230.900
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	2.159.675	1.119.901	3.152.950	3.583.418	4.420.775	2.073.591	6.492.825	3.741.850
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	23.086.091	6.553.756	43.509.904	28.054.148	10.930.434	12.083.918	31.005.050	32.358.199
19-DİĞER	5.210.310	10.515.037	11.268.175	8.433.180	4.928.549	15.083.850	26.378.307	14.222.374
Yabancı Sermaye Değeri Toplamı	83.065.036	132.241.070	238.616.802	171.698.982	267.195.560	265.871.575	176.137.827	200.403.433

(*)2009 1. 6 aylık verileri revize edilmiştir.

İSTANBUL TİCARET ODASI'NDA YENİ KAYIT YAPTIRAN FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DURUMUNUN KURULUŞ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

YABANCI YATIRIMCI SAYISI

KURULUŞ TÜRÜ	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
00-FERT FİRMA	20	17	17	23	21	18	12	18
01-ANONİM ŞİRKET	275	614	616	623	615	500	286	269
02-HOLDİNG	11	34	0	15	22	5	9	24
03-VAKIF İŞLETMELERİ	0	0	0	0	3	0	0	0
08-BANKA MERKEZLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0
11-LİMİTED ŞİRKET	721	643	871	906	943	809	908	1.006
21-ADI KOMANDİT ŞİRKET	0	0	0	0	0	0	0	0
31-KOLLEKTİF ŞİRKET	0	1	0	0	1	4	0	0
42-YAPI KOOPERATİFİ	0	0	0	0	0	0	0	0
Yabancı Yatırımcı Sayısı Toplamı	1.027	1.309	1.504	1.567	1.605	1.336	1.215	1.317

YABANCI SERMAYE DEĞERİ

KURULUŞ TÜRÜ	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
00-FERT FİRMA	219.700	2.198.650	263.197	230.500	249.702	148.170	151.000	77.600
01-ANONİM ŞİRKET	43.209.041	50.074.902	69.089.380	95.241.567	106.330.668	148.289.855	65.989.628	72.623.676
02-HOLDİNG	102.520	298.333	0	200.000	50.455.995	50.000	99.999	161.007
03-VAKIF İŞLETMELERİ	0	0	0	0	0	0	0	0
08-BANKA MERKEZLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0
11-LİMİTED ŞİRKET	39.533.775	79.664.185	169.264.225	76.026.915	110.109.195	117.269.850	109.897.200	127.541.150
21-ADI KOMANDİT ŞİRKET	0	0	0	0	0	0	0	0
31-KOLLEKTİF ŞİRKET	0	5.000	0	0	50.000	113.700	0	0
42-YAPI KOOPERATİFİ	0	0	0	0	0	0	0	0
Yabancı Sermaye Değeri Toplamı	83.065.036	132.241.070	238.616.802	171.698.982	267.195.560	265.871.575	176.137.827	200.403.433

İSTANBUL TİCARET ODASI'NDA YENİ KAYIT YAPTIRAN FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DURUMUNUN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

YABANCI YATIRIMCI SAYISI

SIRA	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
1	ALMANYA	ALMANYA	HOLLANDA	ALMANYA	ALMANYA	ALMANYA	ALMANYA	ALMANYA
2	HOLLANDA	İNGİLTERE	ALMANYA	HOLLANDA	HOLLANDA	HOLLANDA	İRAN	İRAN
3	İNGİLTERE	İTALYA	İNGİLTERE	İNGİLTERE	İRAN	İRAN	AZERBAJYAN	AZERBAJYAN
4	İRAN	FRANSA	AMERİKA	FRANSA	İNGİLTERE	FRANSA	İNGİLTERE	HOLLANDA
5	FRANSA	AMERİKA	FRANSA	İRAN	İTALYA	AZERBAJYAN	HOLLANDA	İNGİLTERE
1	146	196	240	241	244	207	181	177
2	89	85	213	130	227	131	121	142
3	78	59	115	111	86	84	75	75
4	65	56	62	105	68	83	54	64
5	58	45	61	89	64	66	53	62
GENEL TOPLAM	1.027	1.309	1.504	1.567	1.605	1.336	1.215	1.317

YABANCI SERMAYE DEĞERİ

SIRA	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
1	LÜKSEMBURG	HOLLANDA	İRAN	HOLLANDA	ALMANYA	BAHREYN	İNGİLTERE	ALMANYA
2	HOLLANDA	İSRAİL	KORE	FRANSA	HİNDİSTAN	HOLLANDA	ALMANYA	KORE
3	İTALYA	FRANSA	İSVEÇ	ALMANYA	AZERBAJYAN	FRANSA	LÜKSEMBURG	HOLLANDA
4	ALMANYA	İTALYA	AMERİKA	LÜKSEMBURG	İNGİLTERE	ALMANYA	FRANSA	İZLANDA
5	AZERBAJYAN	ALMANYA	FRANSA	AZERBAJYAN	MALEZYA	LÜKSEMBURG	İTALYA	KUZEY KIBRIS
1	12.268.667	28.327.413	35.280.847	43.779.484	73.140.056	84.199.996	23.836.459	38.511.580
2	11.326.148	19.630.654	30.756.500	23.790.956	31.213.350	28.440.185	18.000.598	24.378.700
3	10.893.400	16.726.825	22.580.400	16.457.644	17.990.300	19.304.551	11.282.642	17.767.178
4	8.092.163	13.941.954	21.983.572	15.018.099	17.967.174	19.116.396	11.087.498	13.224.950
5	4.761.450	12.872.429	14.129.101	8.490.415	17.710.525	17.710.425	11.047.526	10.328.500
GENEL TOPLAM	83.065.036	132.241.070	238.616.802	171.698.982	267.195.560	265.871.575	176.137.827	200.403.433

(*)2009 1. 6 aylık verileri revize edilmiştir.

İSTANBUL TİCARET ODASI'NDA KAYDI İPTAL EDİLEN FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DURUMUNUN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

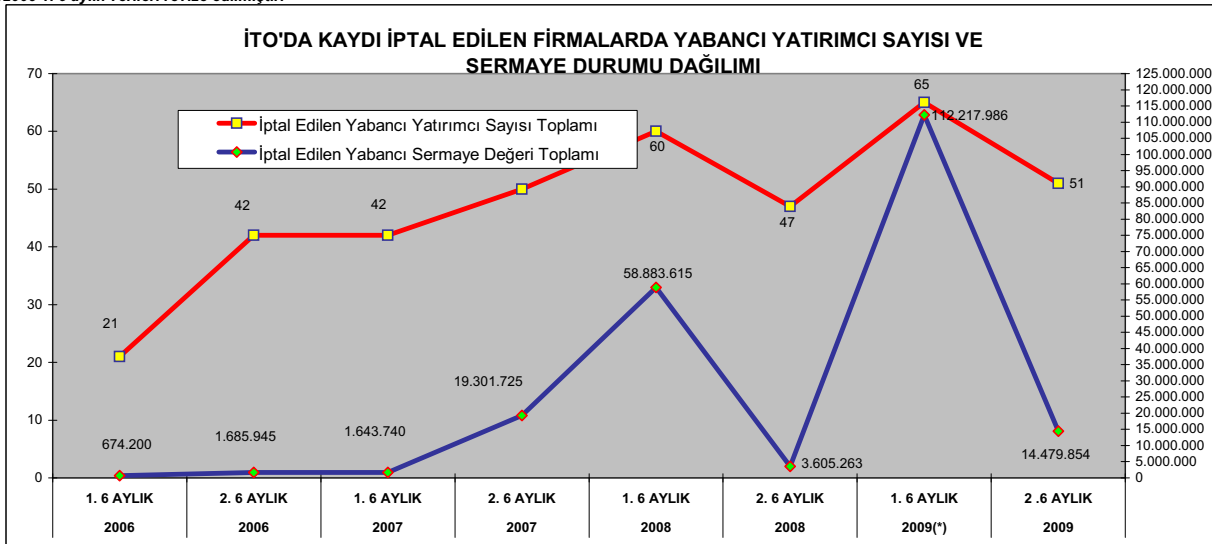
İPTAL EDİLEN YABANCI YATIRIMCI SAYISI

SEKTÖRLER	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
01-TARIM-GIDA	1	2	0	0	9	0	1	4
02-MADENCİLİK	1	3	5	1	0	3	10	1
03-TEKSTİL-GİYİM	0	2	6	5	1	4	7	2
04-DERİ-SARACIYE	0	0	1	0	0	0	0	0
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	0	0	0	0	1	0	0	0
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	0	0	0	0	5	0	0	0
07-KİMYA-PLASTİK, KAUÇUK	4	3	6	5	2	2	0	1
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	0	8	5	4	6	0	4	12
09-MAKİNE	0	2	9	11	4	3	3	6
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	0	2	0	7	2	2	1	2
11-İNŞAAT	0	0	4	4	2	1	2	10
12-YAPI MALZEMELERİ	0	0	1	2	15	1	4	1
13-OTOMOTİV ve YAN SANAYİ	5	3	0	6	0	6	7	2
14-ULAŞTIRMA	0	2	1	1	2	7	0	1
15-BANKA-SİGORTA	0	6	0	0	0	0	4	0
16-SAĞLIK-EĞİTİM	1	2	0	0	0	1	2	3
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	0	2	0	3	2	3	0	0
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	5	2	0	0	8	0	6	5
19-DİĞER	4	3	4	1	1	14	14	1
İptal Edilen Yabancı Yatırımcı Sayısı Toplamı	21	42	42	50	60	47	65	51

İPTAL EDİLEN YABANCI SERMAYE DEĞERİ

SEKTÖRLER	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
01-TARIM-GIDA	18.000	4.975	0	0	735.996	0	5.025	520.000
02-MADENCİLİK	4.950	160.000	50.000	4.975	0	0	51.053	3.000
03-TEKSTİL-GİYİM	0	5.000	74.000	90.500	13.590.000	1.079.750	5.965.000	100.000
04-DERİ-SARACIYE	0	0	50	0	0	0	0	0
05-AĞAÇ-ORMAN, MOBİLYA	0	0	0	0	25.000	0	0	0
06-KAĞIT, KAĞIT ÜRÜNLERİ ve BASIM	0	0	0	0	0	0	0	0
07-KİMYA-PLASTİK, KAUÇUK	510.000	800.000	54.990	274.500	109.975	0	0	225.000
08-DEMİR-ÇELİK, METAL EŞYA	0	82.170	90.700	2.000	300.494	0	40.000	12.218.700
09-MAKİNE	0	5.000	240.000	17.622.250	408.650	274.225	545.000	26.000
10-ELEKTRİK, ELEKTRONİK ve BİLİŞİM	0	100.000	0	273.000	70.000	250.000	25	5.075
11-İNŞAAT	0	0	36.000	295.000	5.000	200.000	100.000.000	330.000
12-YAPI MALZEMELERİ	0	0	0	5.000	23.000.000	55.108	49.998	50.000
13-OTOMOTİV ve YAN SANAYİ	50.000	34.900	0	89.500	0	0	1.045.001	350.000
14-ULAŞTIRMA	0	275.000	98.000	550.000	250.000	55.180	0	20.000
15-BANKA-SİGORTA	0	0	0	0	0	0	48.333	0
16-SAĞLIK-EĞİTİM	71.250	10.000	0	0	0	1.340.000	500.000	34.500
17-TURİZM-OTEL-LOKANTA	0	8.175	0	95.000	720.000	144.100	0	0
18-MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ	10.000	16.675	0	0	19.668.250	0	3.675.001	597.370
19-DİĞER	10.000	184.050	1.000.000	0	250	206.900	293.550	209
İptal Edilen Yabancı Sermaye Değeri Toplamı	674.200	1.685.945	1.643.740	19.301.725	58.883.615	3.605.263	112.217.986	14.479.854

(*)2009 1. 6 aylık verileri revize edilmiştir.

İSTANBUL TİCARET ODASI'NDA KAYDI İPTAL EDİLEN FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DURUMUNUN KURULUŞ TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

YABANCI YATIRIMCI SAYISI

KURULUŞ TÜRÜ	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
00-FERT FİRMA	0	0	0	0	1	0	0	0
01-ANONİM ŞİRKET	15	9	15	25	37	24	36	15
02-HOLDING	0	0	0	0	0	0	4	0
08-BANKA MERKEZLERİ	0	6	0	0	0	0	0	0
11-LİMİTED ŞİRKET	6	27	27	25	22	23	25	35
31-KOLLEKTİF ŞİRKET	0	0	0	0	0	0	0	1
Yabancı Yatırımcı Sayısı Toplamı	21	42	42	50	60	47	65	51

İPTAL EDİLEN YABANCI SERMAYE DEĞERİ

KURULUŞ TÜRÜ	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
00-FERT FİRMA	0	0	0	0	10.000	0	0	0
01-ANONİM ŞİRKET	560.000	117.070	98.990	17.092.000	23.819.995	404.288	11.135.003	6.251.779
02-HOLDING	0	0	0	0	0	0	48.333	0
08-BANKA MERKEZLERİ	0	0	0	0	0	0	0	0
11-LİMİTED ŞİRKET	114.200	1.568.875	1.544.750	2.209.725	35.053.620	3.200.975	101.034.650	8.178.075
31-KOLLEKTİF ŞİRKET	0	0	0	0	0	0	0	50.000
Yabancı Sermaye Değeri Toplamı	674.200	1.685.945	1.643.740	19.301.725	58.883.615	3.605.263	112.217.986	14.479.854

İSTANBUL TİCARET ODASI'NDA KAYDI İPTAL EDİLEN FİRMALARDA YABANCI YATIRIMCI SAYISI ve SERMAYE DURUMUNUN ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

İPTAL EDİLEN YABANCI YATIRIMCI SAYISI

SIRA	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
1	AMERİKA	İTALYA	ALMANYA	ALMANYA	FRANSA	İTALYA	HOLLANDA	FRANSA
2	DANİMARKA	FRANSA	FRANSA	AMERİKA	HOLLANDA	BELÇİKA	İTALYA	ALMANYA
3	FRANSA	ESTONYA	YUNANİSTAN	FRANSA	İSVEÇ	JAPONYA	FRANSA	İNGİLTERE
4	RUSYA	ÇEKOSLOVAKYA	ÇİN	HOLLANDA	İTALYA	ALMANYA	AVUSTURYA	KORE
5	ALMANYA	AVUSTURYA	İNGİLTERE	İRAN	BELÇİKA	AMERİKA	İNGİLTERE	AMERİKA
1	5	9	7	18	16	6	10	8
2	3	8	7	5	6	6	7	7
3	3	6	6	4	5	6	6	6
4	3	4	5	4	5	5	5	5
5	2	2	4	3	4	4	5	3
GENEL TOPLAM	21	42	42	50	60	47	65	51

İPTAL EDİLEN YABANCI SERMAYE DEĞERİ

SIRA	2006		2007		2008		2009(*)	
	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK	1. 6 AYLIK	2. 6 AYLIK
1	ALMANYA	İTALYA	İNGİLTERE	ALMANYA	LÜKSEMBURG	YUNANİSTAN	AZERBAJCAN	KORE
2	AMERİKA	İSVİÇRE	AMERİKA	HOLLANDA	KORE	HOLLANDA	RUSYA	AVUSTURYA
3	KUZEY KIBRIS	ÇEKOSLOVAKYA	ALMANYA	BULGARİSTAN	FRANSA	İRAK	İTALYA	HOLLANDA
4	HOLLANDA	FRANSA	DANİMARKA	RUSYA	HOLLANDA	FRANSA	HOLLANDA	ALMANYA
5	JAPONYA	İNGİLTERE	HOLLANDA	AVUSTURYA	İNGİLTERE	ALMANYA	İSPANYA	AMERİKA
1	581.250	1.075.000	1.000.000	17.412.500	19.875.000	1.515.000	50.005.025	6.168.700
2	50.000	150.000	125.000	580.000	13.590.000	1.050.000	50.000.000	6.000.000
3	18.000	102.250	110.000	554.975	13.025.200	275.500	6.275.000	592.075
4	10.000	96.595	98.000	285.000	10.130.925	200.000	4.360.001	550.500
5	10.000	80.000	85.150	250.000	851.825	185.758	997.000	354.975
GENEL TOPLAM	674.200	1.685.945	1.643.740	19.301.725	58.883.615	3.605.263	112.217.986	14.479.854

(*)2009 1. 6 aylık verileri revize edilmiştir.